

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

SCENARIUSZ SZKOLENIA

Rozwój kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów
- II etap edukacyjny

CZĘŚĆ LEARNINGOWA

Autor: Anna Dudek

Lublin, 2018

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor
ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26
www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

SCENARIUSZ SZKOLENIA

Temat: Rozwój kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego

Celem szkolenia jest rozwój umiejętności procesowego wspomaganie szkół w rozwijaniu kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego.

Adresaci szkolenia:

Pracownicy placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych, doradcy metodyczni oraz specjaliści i trenerzy oświaty uczestniczący w projekcie „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły”.

Forma realizacji: szkolenie *blended learning*, część learningowa

Formy ewaluacji i ukończenia szkolenia: poprawne wykonanie zadania w zakresie każdego modułu

Metody pracy: samokształcenie z wykorzystaniem materiałów szkoleniowych, rozwiązanie zadania do każdego modułu, spotkana na forum dyskusyjnym

Czas realizacji: sierpień – wrzesień 2018r.

Harmonogram szkolenia stacjonarnego:

Zjazd I: 08-10.08.2018

Zjazd II: 29-31.08.2018

Zjazd III: 17-19.09.2018

Szkolenie learningowe: pomiędzy zjazdami

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doskonalenia i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

PROGRAM SZKOLENIA

Wykład wprowadzający do tematyki kompetencji kluczowych w edukacji szkolnej i uczenia się przez całe życie

Cześć stacjonarna: 70 godzin

Moduł I. Wspomaganie pracy szkoły – wprowadzenie do szkolenia.

Moduł II. Rozwój kompetencji kluczowych w procesie edukacji.

Moduł III. Rozwój kompetencji matematyczno-przyrodniczych na II etapie edukacyjnym.

Moduł IV. Proces uczenia się a rozwój kompetencji kluczowych.

Moduł V. Strategie nauczania/uczenia się oraz formy pracy służące rozwojowi kompetencji matematyczno-przyrodniczych na II etapie edukacyjnym.

Moduł VI. Metody pracy służące rozwijaniu kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów na II etapie edukacyjnym.

Moduł VII. Środki dydaktyczne służące rozwijaniu kompetencji matematyczno-przyrodniczych na II etapie edukacyjnym.

Moduł VIII. Wspomaganie pracy szkoły w zakresie rozwijania kompetencji matematyczno-przyrodniczych na II etapie edukacyjnym.

Moduł IX. Planowanie rozwoju zawodowego uczestników szkolenia w zakresie wspomaganie szkół.

Część learningowa: 20 godzin

Moduł 1. Rozwój kompetencji kluczowych uczniów w środowisku szkolnym

Moduł 2. Kształtowanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego

Moduł 3. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej uczniów na II etapie edukacyjnym w procesie kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych

ZARYS TEMATYKI E-SZKOLENIA

Tematyka szkolenia stanowi rozwinięcie treści szkolenia stacjonarnego w zakresie kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych i pracy zespołowej uczniów II etapu edukacyjnego. Obejmuje również zakres rozwijania kompetencji kluczowych nauczycieli, bowiem od ich kompetencji zależy rozwój uczniów.

W szkoleniu stacjonarnym wykorzystywane są fragmenty opracowań, cytowane są akty prawne, zaś szkolenie learningowe umożliwia rozwinięcie, uzupełnienie, sprawdzenie potrzebnych informacji i zgłębienie tematyki powiązanej z procesem uczenia się oraz prowadzenia procesu wspomaganie rozwoju szkoły.

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

Szkolenie zawiera 3 moduły, które z uwagi na strategię uczenia się przez życie są szczególnie istotne i wymagają dodatkowej uwagi w zakresie i formie dostosowanej do potrzeb każdego z uczestników szkolenia.

Spotkania w przestrzeni internetowej, w tym na forum dyskusyjnym wzmocnią proces wzajemnego uczenia się i korzystania ze swoich zasobów.

MATERIAŁY INFORMACYJNE

Zasady pracy:

Praca na platformie lerningowej polega głównie na samokształceniu, wyszukiwaniu fragmentów i pełnego tekstu spośród zamieszczonych zasobów literatury i adresów publikacji internetowych oraz dzielenia się spostrzeżeniami i wiedzą na forum dyskusyjnym, a podczas szkoleń stacjonarnych – również w relacjach bezpośrednich.

Aktywnością obowiązkową jest wykonanie zadania z każdego modułu. Zadanie podlega ocenie.

Praca może odbywać się w dowolnych godzinach każdego dnia pomiędzy zjazdem I a III, uzupełniająco – do zakończenia realizacji szkolenia w okresie sierpień – wrzesień 2018r.

Możliwe jest korzystanie z zasobów opracowań dostępnych na platformie i z zasobów internetowych z zachowaniem praw autorskich i ochrony danych osobowych z zastosowaniem przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO).

Zasady komunikacji:

Komunikowanie będzie się odbywać zgodnie z zasadami netykiety – internetowego savoir-vivre za pośrednictwem forum dyskusyjnego, uzupełniająco podczas szkoleń stacjonarnych i za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Zasady oceniania:

Za każde przesłane poprawnie wykonane zadanie można uzyskać maksymalnie 100 punktów, za wykonanie wszystkich zadań w 3 modułach można uzyskać maksymalnie 300 punktów. Dodatkowo premiowana będzie aktywność na forum i dzielenie się wiedzą i doświadczeniem – do 100 punktów.

Zadania zostaną ocenione po zakończeniu cyklu szkolenia stacjonarnego i learningowego. Uczestnik szkolenia trzyma informację zwrotną dotyczącą oceny zadania.

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Materiały dydaktyczne stanowią wykazy literatury i adresów internetowych do publikacji, które dotyczą rozwijania kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli, doskonalenia procesu nauczania i uczenia się, zarządzania wprowadzaniem zmiany w szkołach/przedszkolach/placówkach oświatowych, problematyki dydaktyczno-wychowawczej, organizacyjnej, rozwoju zawodowego nauczycieli. Dostępne są również podstawowe akty prawne dotyczące ww tematyki.

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

Uczestnicy szkolenia mogą na forum dyskusyjnym zamieszczać informacje z innych wiarygodnych źródeł.

MATERIAŁY UTRWALAJĄCE

Utrwaleniu wiadomości będzie służyć szkolenie stacjonarne pomiędzy modułami szkolenia learningowego, wymiana informacji na forum dyskusyjnym, dyskusje moderowane zainicjowane przez uczestników szkolenia lub moderatora oraz wykonanie zadań podsumowujących każdy z modułów.

MATERIAŁY SPRAWDZAJĄCE

Sprawdzeniu wiedzy i umiejętności będą służyły zamieszczone materiały aktywizujące, selftesty dotyczące zadań testowych, zadania otwarte i zadania zamknięte w postaci testu wyboru. Dobór zadań będzie uwzględniał możliwości i preferencje uczestników e-szkolenia. Wzmocnieniem będzie aktywność na forum dyskusyjnym.

Przebieg szkolenia:

Moduł 1. Rozwój kompetencji kluczowych uczniów w środowisku szkolnym

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie kształtowania w środowisku szkolnym kompetencji kluczowych uczniów II etapu edukacyjnego w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- uzasadnia ponadprzedmiotowy i interdyscyplinarny charakter kompetencji kluczowych
- identyfikuje i planuje wykorzystanie zasobów podmiotów środowiska szkolnego do rozwijania kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań natury dydaktycznej i/lub organizacyjnej

Czas trwania zajęć: 6 godzin

Treści dydaktyczne

- Ponadprzedmiotowy charakter kompetencji kluczowych
- Rola różnych podmiotów środowiska szkolnego w kształtowaniu kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży
- Zadania osoby wspomagającej szkołę w procesie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów

Moduł 2. Kształtowanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- wskazuje role nauczyciela w kształtowaniu kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego z rozdzieleniem na potrzeby uczniów młodszych (klas IV-VI) i starszych (klasy VII-VIII)
- identyfikuje warunki dydaktyczne kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego i planuje ich praktyczne wykorzystanie
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, analiza sytuacji problemowych i rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem różnorodnych metod i technik

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

Czas trwania zajęć: 7 godzin

Treści dydaktyczne:

- Sposoby kształtowania postaw uczniów na II etapie edukacyjnym (z uwzględnieniem różnic pomiędzy średnim wiekiem szkolnym a wczesną fazą dorastania dzieci) na przykładzie działań edukacji matematyczno-przyrodniczej
- Warunki kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów II etapu edukacyjnego
- Rola nauczyciela w kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów w średnim wieku szkolnym oraz w wieku wczesnego dorastania

Moduł 3. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej uczniów na II etapie edukacyjnym w procesie kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności organizowania i kształtowania postaw wzajemnej współpracy zespołowej uczniów II etapu edukacyjnego w procesie kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- posiada wiedzę dotyczącą szerokiego stosowania form pracy zespołowej
- dobiera metody i techniki pracy w zespole adekwatnie do potrzeb i możliwości uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań, techniki analizy własnych kompetencji uczestników szkolenia

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

Czas trwania zajęć: 7 godzin

Treści dydaktyczne

- Przykłady zastosowania wiedzy na temat pracy zespołowej uczniów w procesie diagnozy i planowania pracy szkoły w obszarach związanych z rozwojem kompetencji kluczowych uczniów
- Metody i techniki rozwijania umiejętności pracy w zespole w procesie kształtowania kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów

ZASOBY DYDAKTYCZNE

Przepisy prawne:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2015 r. poz. 1270).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 369).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. z 2016 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).
- Ustawa z dn. 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 198) oraz przepisy wykonawcze do wymienionych ustaw.
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r. poz. 191).
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 59).
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 60).

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

---

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/962/WE z dn. 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006).

Literatura:

- Komisja Europejska/EACEA/Eurydice, *Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach w Europie. Wyzwania i szanse dla polityki edukacyjnej. Raport Eurydice*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg 2012 [online, dostęp dn. 30.08.2016].
- Hajdukiewicz M., Wysocka J. (red.), *Nauczyciel w szkole uczącej się. Informacje o nowym systemie wspomagania*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015 [online, dostęp dn. 30.08.2016].
- *Diagnoza umiejętności matematycznych uczniów szkół podstawowych*, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2015 [online, dostęp dn. 30.08.2016].
- Karpiński M., Nowakowska N., Orzechowska M., Sosulska M., Zambrowska M., *Raport z ogólnopolskiego badania umiejętności trzecioklasistów OBUT 2014*, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2015 [online, dostęp dn. 18.04.2017].
- *Raport o stanie edukacji 2013. Liczą się nauczyciele*, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2013 [online, dostęp dn. 18.04.2017].
- *Raport z badania. Szkoła samodzielnego myślenia*, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2013 [online, dostęp dn. 18.04.2017].
- Rękosiewicz M., Jankowski P., *Rozwój dziecka. Środkowy wiek szkolny*, [w:] Brzezińska A.I. (red.), *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela, seria I, Rozwój w okresie dzieciństwa i dorastania*, t. 4, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014 [online, dostęp dn. 19.06.2016].

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl